

Sygn. akt VII Ka 23/24

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 marca 2024 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie w VII Wydziale Karnym Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dariusz Firkowski

Protokolant: st. sekr. sąd. Grzegorz Gładkojć

przy udziale prokuratora Prokuratury Rejonowej Olsztyn-Północ w Olsztynie Jana Przybyłka

po rozpoznaniu w dniu 5 marca 2024 r. sprawy:

1/ P. J. (1) ur. (...) w R., syna A. i M. z domu Szewczyk,

oskarżonego z art. 286§1 kk

2/ S. J., ur. (...) w R., córki W. i A. z domu Junak

oskarżonej z art. 286§1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie II Wydziału Karnego z dnia 20 listopada 2023 r., sygn. akt II K 2050/22

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Olsztynie przekazuje.

FORMULARZ UZASADNIENIA WYROKU SĄDU ODWOŁAWCZEGO (UK 2)

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	VII Ka 23/24
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 20 listopada 2023 r. w sprawie II K 2050/23

1.1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca oskarżonego

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.1.3. Granice zaskarżenia

1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

1.2.1. Ustalenie faktów

1.2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
1.2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

1.2.2. Ocena dowodów

1.2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

1.2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

<p>3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>		
Lp.	Zarzut	
	<p>Prokurator wyrokowi zarzucił:</p> <p><u>1/w stosunku do oskarżonej S. J. i oskarżonego P.</u> błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku i mający wpływ na jego treść, polegający na niesłusznym uznaniu, że zebrany w sprawie materiał dowodowy nie jest wystarczający do uznania za udowodniony fakt popełnienia przez oskarżoną S. J. i oskarżonego P. J. (1) zarzucanego im czynu, a polegającego na tym, że działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadzili S. B. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 3 200 zł poprzez wprowadzenie go w błąd co do zamiaru wywiązania się z umowy sprzedaż silnika samochodowego, podczas gdy dowody w postaci danych bankowych, wyjaśnień S. J. i P. J. (1) ocenione właściwie, w kontekście informacji wynikających z oględzin akt Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim o sygn. II K 521/21, w pełni pozwalają na przyjęcie, że oskarżeni dopuścili się wspólnie i w porozumieniu popełnienia zarzucanego im czynu zabronionego</p> <p><u>2/ w stosunku do oskarżonego P. J. (1)</u> obrazę przepisów prawa materialnego powodującą, iż orzeczenie nie odpowiada prawu, a mianowicie art. 4 § 1 k.k. poprzez przywołanie w punkcie I</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

	<p>zaskarżonego wyroku jako podstawy prawnej wymiary kary orzeczonej wobec oskarżonego P. J. (1) przepisu art. 37a k.k., zamiast art. 37a § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym od dnia 24.06.2020 r. do 30.09.2023 r.</p>	
<p>Zwiążle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p><i>Apelacja prokuratora zasługiwała na uwzględnienie.</i></p> <p>Co do apelacji dotyczącej jedynie oskarżonego, to jest ona zasadna, przy czym wobec podzielenia zarzutu dotyczącego obojga oskarżonych konieczne było uchylenie wyroku w całości a to z uwagi na treść zarzutu zawartego w akcie oskarżenia co do działania małżonków J. wspólnie i w porozumieniu.</p> <p>W ocenie Sądu Okręgowego okoliczności wskazane w apelacji oraz te wynikające z akt sprawy wskazują na to, że w istocie oskarżona co najmniej dopuściła się pomocnictwa swojemu mężowi w zakresie przypisanego mu czynu. Tym samym trafnie skarżący zarzucił, iż Sąd I instancji zbyt dużą wagę przy dokonywaniu ustaleń faktycznych dał wyjaśnieniom oskarżonych albowiem zamiar sprawcy ustala się na podstawie całokształtu przedmiotowych, jak i podmiotowych okoliczności, i tym samym wyjaśnienia małżonków J. w zakresie faktycznego zachowania oskarżonej nie mogą stanowić jedynej, a nawet głównej okoliczności w zakresie ustaleń co do postaci jej zamiaru.</p> <p>Oдноśnie kwestii dysponowania rachunkiem w (...) Bank SA, to</p>		

prawidłowo prokurator wskazał, że w świetle informacji jak na k. 104 wskazany rachunek bankowy był prowadzony wyłącznie na rzecz oskarżonej S. J. i do niego nie zostali ustanowieni żadni pełnomocnicy. Tym samym wyjaśnienia oskarżonej jakoby jedynym dysponentem rachunku był jej mąż uznać należy za przyjętą linię obrony obliczoną na uniknięcie odpowiedzialności karnej za zarzucony czyn zabroniony.

Ponadto trafnie skarżący w apelacji odwołał się do wniosków płynących z akt sprawy Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim o sygn. II K 521/21 (porównaj k.177-295 oraz k.639-660. Mianowicie z materiałów tych wynika, że rzecz oskarżonej S. J. były prowadzone 4 opisane tam rachunki bankowego – k. 183, k. 191, k.223 i k.266.

Co przy tym istotne S. J. najpóźniej w dniu 18 maja 2021 r. tj. w chwili ogłoszenia jej postanowienia o przedstawieniu zarzutów jak na k.253-254 dowiedziała się, że wskazane rachunki prowadzone na jej rzecz mogły służyć do popełnienia czynów zabronionych. Składając wyjaśnienia w sprawie o sygn. akt II K 521/21 wprawdzie S. J. także nie przyznała się do popełnienia zarzucanych jej czynów z art.286§1 kk i w tożsamy sposób podała, że z rachunków nie korzystała a dostęp do nich miał wyłącznie jej mąż P. J. (1), to zauważyć należy, iż właśnie najpóźniej w dniu 18 maja 2021 r. faktycznie dowiedziała się, o tym, że pozwalając P. J. (1) na dysponowanie jej rachunkami bankowymi, w istocie pomagała mu w popełniania czynów zabronionych.

Podkreślenia natomiast wymaga i to, że do popełnienia czynu

będącego przedmiotem niniejszego postępowania miało dojść w dniach od 25 do 29 listopada 2021 r. a zatem już po ponad 6 miesiącach od uzyskania wskazanych wyżej informacji przez oskarżoną S. J.. W ocenie Sądu Okręgowego liczba otwartych przez S. J. rachunków bankowych oraz przekazanie ich do wyłącznej dyspozycji P. J. (1) wskazuje na współdziałanie S. J. w popełnianiu przestępstwa z P. J. (1) w niniejszej sprawie, tym bardziej, że składając wyjaśnienia w sprawie o sygn. II K 521/21 – porównaj k. 269, oskarżona wyjaśniła, że nie zajmuje się prowadzeniem finansów w gospodarstwie domowym a zatem słusznie skarżący stawiał pytanie o faktyczny cel otwierania licznych rachunków bankowych.

Co do możliwości przypisania oskarżonej odpowiedzialności za pomocnictwo do popełnienia przestępstwa oszustwa przez P. J. (1), to zauważyć należy, że polega ono na ułatwianiu innej osobie popełnienia czynu zabronionego. Tym samym udostępnienie innej osobie danych rachunku bankowego, który następnie został wykorzystany do popełnienia czynu zabronionego, w sensie obiektywnym może być postrzegane jako dostarczenie narzędzi, które następnie ułatwią lub umożliwią popełnienie czynu zabronionego. Ponadto na uwadze należy mieć i to, że strona podmiotowa pomocnictwa, jako zjawiskowej formy przestępstwa, obejmuje co do zasady obie postaci umyślności: zatem zamiar bezpośredni i ewentualny oraz i to, że przestępstwo pomocnictwa jest dokonane już w chwili, w której faktycznie dochodzi do ułatwienia popełnienia czynu zabronionego, nie zaś w chwili niekorzystnego

rozporządzenia mieniem przez pokrzywdzonego, co wynika z autonomicznego charakteru pomocnictwa, które nie jest akcesoryjne względem przestępstwa głównego.

S. J. wiedziała czym zajmuje się jej mąż oraz, że był uprzednio karany za dokonanie oszustw, przy czym nie mógł dalej korzystać z już wykorzystanych rachunków bankowych. Ponadto oskarżony posiadał znaczne zadłużenie a przy tym przebywał na zasiłkach chorobowych; oskarżona także miała przerwy w zatrudnieniu.

Powyższe zatem w pełni pozwala aby wymienionej przypisać jeśli nie współsprawstwo to co najmniej pomocnictwo do oszustwa dokonanego przez P. J. na szkodę S. B..

Wniosek

o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

zasadny
częściowo zasadny w zakresie kary
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Wobec podanych wcześniej okoliczności wniosek o uchylenie wyroku okazał się zasadny albowiem właściwa analiza całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, przeprowadzona z uwzględnieniem zasad doświadczenia życiowego i reguł logicznego rozumowania wskazuje, że oskarżona dopuściła

się co najmniej popełnienia czynu z art.18§3 kk i art.286§1 kk.

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	
Zwiążle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
1.5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Zwiążle o powodach utrzymania w mocy	
1.5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
0.1.1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwiążle o powodach zmiany	

1.5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
1.5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
1.1.	# art. 439 k.p.k.
Zwiążle o powodach uchylenia	

2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Związłe o powodach uchylenia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Związłe o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.	Wniosek prokuratora o uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie II Wydziału Karnego z dnia 20 listopada 2023 r. , sygn. akt II K 2050/22 oraz o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania okazał się zasadny.	# art. 454 § 1 k.p.k.
Związłe o powodach uchylenia		
<p>Podniesione w apelacji zarzuty oraz wnioski płynące z przeprowadzonych akt wskazują na potrzebę przeprowadzenia na nowo przewodu w całości celem określenia kwestii odpowiedzialności oskarżonej S. J. pod kątem popełnienia zarzucanego jej czynu, który miał być popełniony wspólnie i w porozumieniu z jej mężem.</p> <p>Natomiast co do P. J. (1) to prawidłowo w apelacji wskazano, że wyrok nie odpowiada prawu, albowiem jako podstawę prawnej wymiaru kary orzeczonej wobec oskarżonego przyjęto przepis art. 37a k.k., zamiast art. 37a § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym od dnia 24.06.2020 r. do 30.09.2023 r.</p>		

1.5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
Wobec podniesionych okoliczności konieczne jest ponowne przeprowadzenie przewodu sądowego w całości, w tym dokonanie trafnej analizy twierdzeń oskarżonych co pozwoli na prawidłowe określenie kwestii odpowiedzialności małżonków J. za zarzucany im czyn.		
1.5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności

7. PODPIS

ZAŁĄCZNIK DO FORMULARZA UZASADNIENIA WYROKU SĄDU ODWOŁAWCZEGO

Załącznik do formularza UK 2

1.1.3. Granice zaskarżenia		
Kolejny numer załącznika	1	
Podmiot wnoszący apelację	prokurator	

Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 20 listopada 2023 r. w sprawie II K 2050/23	
1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	

#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
1.1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana